

Álhír, személyvesztés, hogy a NAV készíti el bárkinek is az adóbevallását! (2017.02.15)

Árad a médiából, hogy idén a NAV 3,8 millió magánszemélynek készíti el a bevallását. Néhány adószakértő, akinek fogalma sincs az egésztől, lelkesen bólogat. Most igazolódik az be, amit régóta hangoztatok, hogy az adózási szakma betanított munkásainak, az adószakértőknek nincs önálló gondolata, csak azt szajkózzák, amit a NAV mond. Jegyezzük meg:

A NAV által kérelemre megküldendő bevallás tervezet nem más, mint az M30-as munkáltatói igazolás ismételt megküldése.

Ennek legfőbb oka, hogy a NAV elszaboltálta a feladat megoldását. A feladat az lett volna, hogy adóhatósági adatszolgáltatással kiváltani az M30-as igazolást. Ehelyett maradt az üres kommunikáció. Az egésztől egy Andersen mese jut eszembe: „A császár új ruhája”. Én kimondom azt, amit a NAV barát adószakértők nem mernek: „**Tállai András császár meztelen**”. A semmit kommunikálja. A NAV senkinek sem készíti el a bevallását, mindössze kérésre még egy példányban megküldi az M30-as igazolást. Mind az M30-as bevallás tervezet, mind a NAV bevallás tervezete (nevezzük A30-asnak) a kifizetők havi 08-as bevallásában szereplő adatokat tartalmazzák. Ha eltérne egymástól az M30-as és az „A30-as” bevallás tervezet, akkor valami nagy baj van a rendszerben. Bevallás reform helyett a bevallás tervezet egyértelműen visszalépést jelent. Nem egyszerűsödik, hanem bonyolódik a rendszer.

Nézzük részleteiben:

Az Szja bevallások évtizedek óta az M30-as kifizetői adatszolgáltatásra épülnek, ami valójában egy bevallás tervezet. Az M30-as igazoláson lévő sorszámok megegyeznek az 53-as Szja bevallás sorszámaival. Akiknek csak kifizetőtől származó jövedelmeik voltak és nem vettek igénybe nyilatkozathoz kötött kedvezményeket, azoknak az M30-as igazolásról csak át kellett másolni az adatokat. A különféle bevallási módzatok közül ennek felel meg az adónyilatkozat (sőralátét), a bevallás nyilatkozat és az adóbevallási tervezet. Ha összehasonlítjuk a három bevallási módzatot, mely az M30-ason kívül nem igényel más adatot, akkor a

- „sőralátétre” az M30-asról 3 sort (nem sört!) kellett átmásolni.
- a bevallás nyilatkozatnál az M30-ason egy négyzetbe kellett X-t tenni.
- a bevallás tervezetnél kérni kell az adóhatóságot, hogy küldje el.

Arról lehet vitatkozni, hogy a három közül melyik az egyszerűbb, de az biztos, hogy a bevallás nyilatkozathoz képest a bevallás tervezet a bonyolultabb.

A bevallások következő szintjét az jelenti, amikor az szja bevallások elkészítése a magánszemély közreműködése (nyilatkozata) nélkül nem lehetséges. Ide tartozik a munkáltatói adómegállapítás és az egyszerűsített bevallás. Ahhoz, hogy akár a munkáltató, akár a NAV elkészíthesse az szja bevallást, szükséges a magánszemély nyilatkozata. A két bevallás típus közül a 2016-os évre az egyszerűsített bevallás megszűnik, így aki az elmúlt években az egyszerűsített bevallást választotta, azoknak most maguknak kell elkészíteniük a bevallásukat.

Azok a magánszemélyek nem választhatnak a felsorolt adóbevallási módok között, akiknek egyéb, például magánszemélytől származó bevételük is volt: Például ingó értékesítés (Vaterázás), ingatlan bérbeadás magánszemélynek, ingatlan eladás. Az elmúlt idők bevallás típusait az alábbi ábrával szemléltetem. Szürkével jelzem a megszűnt bevallás módokat.

<i>Adónyilatkozat (Sőralátét)</i>	M30		
<i>Bevallási nyilatkozat</i>	M30		
<i>Adóbevallási tervezet</i>	M30		
<i>Munkáltatói adómegállapítás</i>	M30	Nyilatkozat	
<i>Egyszerűsített bevallás</i>	M30	Nyilatkozat	
<i>Magánszemély bevallása</i>	M30	Nyilatkozat	Egyéb adatok

Jól látható, hogy a bevallás tervezet valójában a megbukott sőralátét és bevallás nyilatkozat „új ruhába öltöztetése”. Andersen meséje a NAV kommunikációjában életre kel. **Ne szégyelljük kimondani, szemfényvesztés az egész.** A bevallás nyilatkozat X jelöléséhez képest a bevallás tervezet megküldésre kérése bonyolultabb megoldás. Aki év végén eddig nyilatkozhatott az egyszerűsített bevalláshoz, annak most saját magának kell elkészítenie a bevallását. Ez is egyértelműen visszalépés. Nem jelent előre lépést az ügyfélkapun megküldés sem. A bérszámfejtő szoftverek nagy többsége tud adatot szolgáltatni az 53-as (16Szja) nyomtatványkitöltő szoftverhez. Ez az adatszolgáltatás emailben csatolt fájlban elküldhető a magánszemélynek. Ehhez képest az ügyfélkapun lekérés bonyolultabb, mert a NAV új platformot hozott létre az eddig megszokott és sokak által használt 53-as nyomtatványkitöltő szoftverhez képest.

Milyen veszélyeket rejt magában a bevallástervezet?

Kevesen tudják, hogy a családi adókedvezménynél év közben adott nyilatkozatuk nem kötik őket a bevalláshoz teendő nyilatkozatuknál. Például most értesültek arról, hogy az **Alkotmánybíróság döntése értelmében élettársaknál eltartottként kell figyelembe venni a közös háztartásban nevelt nem vérszerinti gyermeket**, ők a bevallásban érvényesíthetik az elmaradt kedvezményt. De azok se válaszszák a bevallás tervezet, akik a 2016-os év elején nem nyilatkoztak a családi kedvezményről, vagy év közben néhány hónapig nem volt jövedelmük. Ezekre a hónapokra az éves bevallásban

érvényesíthetik a családi kedvezményt. Élettársak év végén megoszthatják a családi kedvezményt a nem vérszerinti, eltartott gyermekekre is.

Még azoknak a gyerekes családoknak is észnél kell lenni, akik év végén nem akarnak eltérni az évközi nyilatkozatuktól. Számukra rejtett akna lehet, hogy 2016-ban még nem volt kötelező megadni a gyermek adóazonosító jelét a családi adóalapkedvezmény adóelőlegnél való figyelembe vételéhez. Így a munkáltatók sem tudták ezt az adatot megadni a NAV-nak a 08-as adatszolgáltatásban. Tömegével fog kiküldeni a NAV hibás bevallás tervezeteket. Ha nem jelöli meg egy mellékelt hibajegyzékkel, hogy a bevallás alapján jelenleg nem jogosult a magánszemély családi adóalap kedvezményre az adóazonosító jel hiányában, akkor erről a hibáról a magánszemély nem fog tudomást szerezni. Úgy tudna ugyanis erről tudomást szerezni, ha a papíralapon megküldött – M30-as igazolással megegyező – bevallás tervezetet bepötyögné a 16Szja nyomtatványkitöltő szoftverbe és ellenőrzést kérne a nyomtatványkitöltő szoftvertől.

Az viszont nagyon durva lenne, ha a NAV a bevallás tervezetben eleve nem számolna a családi adóalap kedvezménnyel azoknál a gyermekeknél, akiknél nincs megadva az adóazonosító jel. Náluk befizetendő Szja-t állapítana meg az ügyfélbarát adóhatóság.

Lássunk tisztán, mi is a bevallás tervezet lényege. A NAV minden évben rendszeresít egy 53-as nyomtatványt az Szja bevalláshoz. A bevallás tervezet azt jelenti, hogy ne üres nyomtatványt kapjon a magánszemély, hanem egy elektronikusan feltöltött (nem papíralapú!) nyomtatványt. A másik feladata az lenne a bevallás tervezeteknek, hogy kiváltsa az M30-as igazolást és a kilépő adatlapot. A jelenlegi megoldás egyik feladatát sem teljesíti, nem egyszerűsíti, hanem tovább bonyolítja az eddig sem egyszerű szja bevallást.

Nem a NAV készíti el a bevallás tervezetet, hanem a munkáltató. A bevallás alapidokumentuma az M30-as. A NAV csak értelmetlen látszattevékenységet végez, amikor kérésre még egy példányban megküldi bevallás tervezetként azt az M30-as igazolást, amit a magánszemély kérés nélkül is meg kap a munkáltatójától. **Vagy kiváltja a NAV a bevallás tervezettel az M30-as igazolást és a kilépő adatlapot, vagy egy teljesen felesleges és értelmetlen látszattevékenységet végez.**

Erre az adóhatóságra bízzuk rá az Szja bevallásunkat? Na ne!

Angyal József okleveles adószakértő , +36-20-9429-386, www.angyalado.hu